

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

OBS 't Prisma Tussenwater

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 20 februari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 29 november 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van basisschool OBS 't Prisma, locatie Tussenwater. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op OBS 't Prisma, locatie Tussenwater is als voldoende tot goed beoordeeld. De leraren doen veel moeite om de taal- en ontwikkelingsachterstand van de kleuters weg te werken. Hiervoor gebruikt de vroegschool een speciaal programma. De leraren hebben alle thema's gepland en informeren ouders hierover. Verder gaan de leraren respectvol om met de kleuters en betrekken ze alle kleuters bij de lessen. We hebben ook gezien dat de leraren nagaan of de kleuters vooruit gaan of achterblijven in hun ontwikkeling. De school werkt samen met de peuterspeelgroep en andere organisaties, die belangrijk zijn voor de ontwikkeling en het welzijn van de kinderen en hun ouders. De kwaliteit op de vroegschool wordt elk jaar bepaald en besproken met het bestuur en doorgegeven aan de ouders.

Wat kan beter?

Wij waarderen geen punten als kan beter.

Wat moet beter?

Een punt dat beter kan is de kwaliteit van de vroegschoolse educatie specifiek opnemen in de monitor van het bestuur.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Bestuur: Stichting BOOR
Bestuursnummer: 41775

School: OBS 't Prisma

Totaal aantal leerlingen: 310

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: 47

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 10%

BRIN: 19DN-C1

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van OBS 't Prisma, locatie Tussenwater.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, interne begeleiders en directieleden.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Onvoldoende
- Voldoende
- Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS 't Prisma, locatie Tussenwater.

Conclusie

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie op de OBS 't Prisma, locatie Tussenwater (de vroegschool) is als voldoende tot goed gewaardeerd. De vroegschool heeft een veilig pedagogisch klimaat waarin de kleuters in staat worden gesteld om te leren en zich te ontwikkelen. Met dit fundament bouwt de vroegschool verder aan de cognitieve en brede ontwikkeling van de leerlingen, waarbij taal centraal staat in het aanbod. Daarnaast is er ruime aandacht voor de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van de kleuters en voor kunst en cultuur. De school gebruikt een stelsel van kwaliteitszorg waarvan de vroegschoolse educatie onderdeel van is.

Context

OBS 't Prisma is een school in Rotterdam in de deelgemeente Hoogvliet met drie locaties. De inspectie heeft de locatie Tussenwater in het kader van dit onderzoek bezocht. De vroegschool heeft een gemengde leerlingenpopulatie waarvan aan een tiende deel een gewicht is toegekend. De vroegschool zet zich samen met de ouders in voor het welbevinden en de brede ontwikkeling van de doelgroepkleuters. Daarom is er een intensieve samenwerking met de inbandige voorschool, Peuterspeelgroep Ukkepuk. Voor de samenwerking zijn er afspraken gemaakt en zijn deze vastgelegd in het gezamenlijke werkplan. Het doel van deze samenwerking is het vroegtijdig opsporen en aanpakken van taal- en onderwijsachterstanden bij jonge kinderen.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van OBS 't Prisma, locatie Tussenwater.

3.1. Onderwijsproces: De standaarden zijn als voldoende tot goed gewaardeerd

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			<i>h</i>
OP2 Zicht op ontwikkeling			<i>h</i>
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking			<i>h</i>

Het aanbod van de vroegschool hebben we als goed beoordeeld, omdat het breed is en op basis van de onderwijsbehoeften van de kleuters wordt georganiseerd. Ook is het lokaal uitdagend en spel- en taaluitlokkend ingericht. Het aanbod is gericht om de kleuters een goede start te laten maken in groep 3. Zo is het doel dat de kleuters in groep 3 met een passieve woordenschat van 5000 woorden starten. De vroegschool heeft hiervoor een aanbod voor de woordenschatontwikkeling van de kleuters. De leraren brengen na drie maanden in groep 1 de woordenschat van de kleuters in kaart. De kleuters met een passieve woordenschat lager dan 2500 woorden krijgen een intensief aanbod en voor de kleuters met een voorsprong is er een uitdagend aanbod. Verder zijn er ook lessen op het gebied van muziek, dans, drama en tekenen. Het doel is om de creatieve talenten van de kleuters te ontwikkelen. Voorts is er een aanbod voor het bevorderen van de sociale cohesie en actief burgerschap. Zo leren de kleuters naar elkaar luisteren, meedoen met gesprekken, afspraken nakomen, zorgen voor de eigen omgeving en dat niet iedereen is hetzelfde.

De standaard zicht op ontwikkeling is ook als goed gewaardeerd, omdat de kleuters breed worden gevolgd. De leraren gebruiken een leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling van de kleuters op de vier domeinen van de vroegschoolse educatie in kaart te brengen. In dit systeem zijn de ontwikkelingslijnen en de tussendoelen beginnende geletterdheid en gecijferdheid van groep 1 en 2 beschreven. Om de ontwikkeling van de kleuters te bepalen analyseren de leraren alle gegevens. Vervolgens leggen ze in het groepsplan het aanbod en de organisatie van de les vast. De leraren brengen ook de motorische vaardigheden van de kleuters in kaart.

Vervolgens bekijken zij samen, met een specialist of er kleuters zijn met een motorische ontwikkelingsachterstand. Als dat het geval is, krijgen ze oefentherapie van een kinderfysiotherapeut, die ook meekijkt en observeert in de klas.

Het didactisch handelen hebben we als voldoende beoordeeld. Tijdens de lesobservaties hebben we gezien dat de leraren uitgaan van de onderwijsbehoeften van de kleuters. De leraren bevorderen de leraren het aanpakgedrag van de kinderen. Bijvoorbeeld door hen te laten vertellen hoe ze aan hun oplossing zijn gekomen. De manier waarop de leraren de interactie met en tussen de kinderen bevorderen, is een sterk punt van de vroegschool. Verder leggen de leraren duidelijk uit aan de kleuters wat ze moeten doen en geven ze ook aan welke leerhouding zij van de leerlingen verwachten. In de groepen heerste een taakgerichte werksfeer en de kleuters zijn actief betrokken.

De extra ondersteuning is als voldoende beoordeeld. De school organiseert de extra ondersteuning voor de leerlingen die daarvoor in aanmerking. De vroegschool heeft voor deze leerlingen een groeidocument opgesteld dat besproken wordt met de ouders. Alle kinderen die extra ondersteuning krijgen, worden iedere 8 weken besproken tijdens het Onderwijs Zorgoverleg (OZO). Aan dit overleg nemen de ouders, de leraar van de kleuter, de intern begeleider en externe specialisten deel.

De samenwerking hebben wij als goed beoordeeld, onder meer omdat de vroegschool samenwerkt met de inbandige voorschool peuterspeelgroep Ukkepuk. Er is een vve-coördinator, die als taak heeft om de ontwikkelingen in de voor- en vroegschool te volgen en waar nodig aan te sturen, zoals de doorstroom van de leerlingen, de afstemming van het ontwikkelingsproces, de resultaten, de ouderbetrokkenheid en de warme overdracht. Verder evalueren de voor- en de vroegschool de kwaliteit van de educatie regelmatig. Na de evaluatie van elke thema wordt bekeken hoe de afstemming is verlopen en worden er afspraken gemaakt. Voorts formuleren de voor- en de vroegschool op basis van de resultaten van de halfjaarlijkse evaluatie actie punten. Een mooi voorbeeld van de samenwerking is de overgang van de voor- naar de vroegschool. De peuters van 3,9 jaar mogen op basis van de gemaakt afspraken spelen in groep 1. Hierdoor raken de peuters geleidelijk gewend in de kleuterklas. Daarnaast werkt de vroegschool in het belang van haar leerlingen nauw samen met verschillende ketenpartners. De school maakt gebruik van SISA (Samenwerkings Instrument Sluitende Aanpak), een digitaal systeem dat er voor zorgt dat instanties die betrokken zijn bij een kind samenwerken.

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie: De kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur zijn goed

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			<i>ℓ</i>
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>ℓ</i>
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

De standaarden van de kwaliteitszorg zijn als goed gewaardeerd, omdat de basiskwaliteit dik in orde is en de school ook eigen aspecten van kwaliteit heeft om de kwaliteit van de vroegschoolse educatie te bewaken en te bevorderen. De voor- en vroegschool hebben als gezamenlijk doel de kansen van kinderen te vergroten bij de start in groep 1 van de vroegschool. Hiervoor zijn er afspraken gemaakt over de doorgaande lijn. De afspraken zijn gemaakt voor de afstemming van het aanbod, het pedagogisch klimaat, het educatief handelen, de ouderbetrokkenheid, de (extra) begeleiding en de (warme) overdracht. De voor- en vroegschool voeren tweemaal per jaar overleg om de samenwerking in stand te houden en te verbeteren. Daarnaast brengt de school de kwaliteit van de vroegschoolse educatie, als onderdeel van het eigen stelsel van kwaliteitszorg, in kaart.

De kwaliteitscultuur hebben wij als goed gewaardeerd, omdat er een professionele kwaliteitscultuur is en de leraren gezamenlijk werken aan de realisatie van de doelen en ambities. Verder worden de leraren regelmatig getraind en geschoold om de kwaliteit van de vroegschoolse educatie hoog te houden. Voorbeelden hiervan zijn het woordenschatonderwijs, het onderwijs voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong, de motorische screening van kleuters en het werken op een opbrengstgerichte wijze met de kleuters. Er zijn ook afspraken gemaakt over het bezoeken van de lessen door de directie, de intern begeleider en het bestuur. De leraren hebben de gewoonte om gebruik te maken van elkaars kwaliteiten en talenten door bij elkaar in de groep te kijken en elkaar feedback te geven.

De school verantwoordt de onderwijsresultaten aan het bestuur middels een monitor en tijdens de gesprekken over de begroting en de kwaliteit van het onderwijs van de school. De ouders ontvangen nieuwsbrieven, rapporten, digitale informatie en de schoolgids. Daarnaast staan directie en team constant in dialoog met de omgeving en leggen ze op betrouwbare en toegankelijke wijze verantwoording af over ambities, doelen en resultaten. Ouders geven feedback aan de directie en de leraren over de vroegschoolse educatie en het welbevinden van hun kinderen. Een punt dat beter kan is de kwaliteit van de vroegschoolse educatie specifiek op te nemen in de monitor van het bestuur.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Onder dankzegging voor de ontvangst van het rapport kwaliteitsonderzoek vroegschoolse educatie willen wij graag reageren. Wij hebben het bezoek op 29-11-18 als zeer positief ervaren. Het heeft ons een stimulans gegeven om op de ingeslagen weg verder te gaan en te focussen op de door u genoemde aandachtspunten.

U waardeert geen enkel punt als kan beter. Daar zijn we heel content mee maar wij zien nog wel punten die beter kunnen. Bijvoorbeeld complexe leerkrachtvaardigheden in groep 1 en groep 2. Daar hebben we met u expliciet over gesproken. Tevens heroverwogen we ons aanbod extra ondersteuning. U waardeert het ruim voldoende. Onze ambitie is een goed in het waarderingskader. We gaan onze uitdaging opnemen in het volgende jaarplan. Met ons bestuur gaan we in gesprek over het specifiekere opnemen van de kwaliteit van de vroegschoolse educatie in de bestuur monitor.

Het team wil u bedanken voor de open wijze waarop we tijdens het bezoek hebben gesproken en wij zijn vooral positief over de wijze waarop u het eindverslag tijdens het feedback gesprek heeft gepresenteerd. Dit geeft ons vertrouwen en houvast voor de toekomst.